

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-03-10

Ärendenummer KOV-2024-01181

Handläggare

Karin Thörnqvist

Telefon: 031-368 71 05

E-post:

karin.thornqvist@kretsloppochvatten.goteborg.se

Vindilsgatan, omläggning av VA-ledningar tilläggsbeslut

Förslag till beslut

1. Kretslopp och vattennämnden ger förvaltningen i uppgift att utföra arbeten i överensstämmelse med redovisat förslag.
2. Utgifterna för angivna arbeten får uppgå till högst 18 mnkr.
3. Utgifterna för ovan angivna arbeten ska finansieras med medel för avloppsavlednings- och dricksvattendistributionsprojekt i beslutad budget 2024/2025

Sammanfattning

Ärendet har 2024-12-10 §266 varit ett beslutsärende i Kretslopp och vattennämnden.

Avloppsledningarna i Vindilsgatan i Utby i östra Göteborg, var kraftigt påverkade av sättningar och i slutet av 2023 beslutades det på delegation av förvaltningsdirektör Marianne Erlandson att ledningarna skulle läggas om. I samband med detta skulle även dricksvattenledningen längs samma sträcka dimensioneras upp. Byggstart var i mars 2024 och framdriften har, bland annat på grund av svåra markförhållanden, varit mycket långsam. Den långsamma framdriften samt tillkommande kostnader i form av rening av länsvatten som är nödvändigt på grund av förorenat grundvatten, medförde att ursprunglig budget inte höll och 2024-12-10 beslutades det om en ny budget för projektet på 16 mnkr. Projektet är nu sista delen av byggfasen och bedömningen är att den nya budgeten var för lågt tilltagen varför en ytterligare höjning av budgeten från 16 mnkr till 18 mnkr behövs. Detta utifrån att det fanns moment på den återstående ledningssträckan som blev mer komplicerade och tidkrävande än vad man räknat med. Detta innebar i sin tur att kostnaden för rening av länsvatten blev dyrare. Man blev också tvungen att vintersäkra reningsanläggningen och det provisoriska vattnet.

Bedömning ur ekonomisk dimension

En kostnadsökning på 2 miljoner kronor under sista delen av genomförandet av entreprenaden medför en total kostnad för projektet på 18 mnkr. Den beräknade totalkostnaden för projektet baseras på hittills nedlagda kostnader samt

entreprenörens prognos på tillkommande kostnader. Dessutom har en post på 5% oförutsett inkluderats för att kunna täcka oförutsedda kostnader i sista byggskedet.

På grund av sättningsarna på de gamla ledningarna, har man utfört underhållsspolningar på Vindilsgatan en gång i månaden. Genom att lägga om ledningarna utgår behovet av underhållsspolning vilket medför en årlig kostnadsminskning på omkring 100 000 kr.

Bedömning ur ekologisk dimension

Att det inte längre krävs underhållsspolning av ledningarna i Vindilsgatan innebär en positiv miljöpåverkan, dels i form av att det är en vattenbesparande åtgärd, dels genom minskad påverkan från transporter eftersom spolbilen inte längre behöver åka dit.

Bedömning ur social dimension

Projektet bidrar till ett väl fungerande avloppsavledningssystem, vilket är en viktig funktion för människors hälsa och välmående.

Bilagor

-

Ärendet

Kretslopp och vattennämnden har att besluta om utökad budget för omläggning av VA-ledningar i Vindilsgatan. Ny budget som efterfrågas är 18 mnkr.

Beskrivning av ärendet

Avloppsledningarna i Vindilsgatan i Utby i östra Göteborg, var kraftigt påverkade av sättningar och för att undvika problem i form av avloppsstopp underhållsspolades spillvattenledningarna med jämna mellanrum. För att slippa underhållsspolningen beslutade förvaltningen i slutet av 2023, på delegation av förvaltningsdirektör Marianne Erlandson, att ledningarna skulle läggas om och att dricksvattenledningen i samma gata samtidigt dimensioneras upp samt att en spolpost längst in på gatan ersätts med en brandpost efter samråd med Räddningstjänsten. Budgeten för projektet sattes till 6,5 mnkr och enligt en första tidplan skulle byggnationen starta i mars 2024 och vara klar före semestern samma år.

Byggstart var enligt plan, men framdriften har därefter varit mycket långsam. Det har varit stora geotekniska utmaningar med lös lera som varit svår att arbeta i, och som krävt åtgärder i form av förstärkt ledningsbädd och lättfyllnad för att framtida sättningsskador ska undvikas. Andra faktorer som bidragit till den långsamma framdriften är att gatan är en återvändsgata som är mycket smal, att det saknas plats i närheten för mass- och materialupplag samt att det finns kablar i schaktområdet, såsom högspänning och fiber, att ta hänsyn till. Även om många svårigheter varit kända från början har hanteringen av dessa varit en större utmaning än vad som förutspåts, vilket har lett till att tidsåtgången blivit mycket längre än väntat.

Enligt markmiljöundersökningen som utförts i projektet är grundvattnet i området förorenat och påvisar halter av bland annat arsenik och bly som överskrider Göteborgs stads riktvärden för utsläpp till dagvattennätet. På grund av detta har man varit tvungen att hyra en reningsanläggning och rena länsvattnet från schakten innan det släppts ut, vilket medfört höga kostnader. Då anläggningen hyrs per månad blir totalkostnaden högre ju längre bygget pågår.

Under hösten framkom det att den ursprungliga budgeten inte skulle hålla och i december beslutades det därför om en ny budget på 16 mnkr. Nu närmar sig projektet sitt slut och då står det klart att entreprenörens prognos som ligger till grund för budgeten är för lågt tilltagen. Det fanns moment på den återstående ledningssträckan som var mer komplicerade och tidskrävande än vad man räknat med och i entreprenörens prognosverktyg visade det sig finnas ett räknefel som missade kostnader för flera veckors arbets- och maskintid. Reningscontainern för länsvattnet behövde användas längre än planerat och man hade inte tagit höjd för vintersäkring av vare sig reningsanläggningen eller det provisoriska vattnet. Det efterfrågas därför ytterligare en ökning av budget till 18 mnkr.

Entreprenaden är upphandlad på ramavtal och ersätts på löpande räkning. Under genomförandet av projektet har projekt- och byggledningen haft en nära dialog med entreprenören och följt upp entreprenaden för att säkerställa att arbetena genomförs på ett sätt som ger bästa möjliga tekniska och ekonomiska resultat. Personer som varit delaktiga i projektet har även medverkat på ett erfarenhetsåterföringsmöte, där bland annat följande punkter lyftes:

- **Tydligare handlingar innan avrop av entreprenaden.** Om utredningen gällande markmiljö och geoteknik varit klar innan entreprenaden startades, hade man vetat att det krävdes förstärkningsåtgärder och lättfyllnad samt rening av länsvattnet. Om detta varit känt från början hade VKAB kunnat räkna med detta i sin offert.
- **Materialval.** Det hade underlättat arbetet om man gjort ett avsteg från Kretslopp och vattens anvisningar för materialval och projekteringsmanual och valt plastledningar istället för betongrör för avloppet.
- **Alternativa åtgärder.** Kanske hade det varit möjligt att bara åtgärda den sämsta delen av avloppsledningen och infodra resten, samt spräcka vattenledningen.
- **Kommunikation och samarbete.** Detta är något som fungerat bra i projektet, men framförhållningen vad det gäller ekonomisk uppföljning kunde varit bättre.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens bedömning är att när projektet är genomfört så kommer nya ledningar göra att avloppsstopp och behov av underhållsspolning upphör. Dessutom kommer eventuella släckningsarbeten vid brand att underlättas för Räddningstjänsten då det kommer att finnas en brandpost längst in på gatan.

Kretslopp och vatten

Marianne Erlandson
Förvaltningsdirektör

Emma Hansryd
Avdelningschef Utveckling och projekt